

Ráðherranefndartillaga um framkvæmdaáætlun fyrir norrænt samstarf um málefni fatlaðs fólks

1. Samantekt

Þessi ráðherranefndartillaga fjallar um framkvæmdaáætlunina fyrir norrænt samstarf um málefni fatlaðs fólks 2018–2022. Framkvæmdaáætlunin er þverfagleg og nær til allra hlutaðeigandi fagsviða. Framkvæmdaáætlunin hefur þrjú áherslusvið: mannréttindi, sjálfbæra þróun og frjálsa för. Á hverju áherslusviði eru ýmis verkefni. Fyrri framkvæmdaáætlun árin 2015–2017 er grundvöllur þeirrar nýju. Tvö áherslusvið eru óbreytt: mannréttindi og frjáls för. Þriðja áherslusviðið hét áður „Fjölbreytni“, en hefur nú verið breytt í „Sjálfbæra þróun“. Framkvæmdaáætlunin er lifandi skjal þar sem mörg fyrirhugaðra verkefna taka á sig mynd og verða ákveðin á komandi árum. Einnig mun stór hluti fjárhagsáætlunar taka á sig mynd og verða ákveðin síðar.

2. Bakgrunnur

Norrænt samstarf um málefni fatlaðs fólks samanstendur af þremur meginverkfærum: starfi Norrænu velferðarmiðstöðvarinnar á þessu sviði, Fötlunarráðinu og framkvæmdaáætluninni fyrir norrænt samstarf um málefni fatlaðs fólks.

Mat á Fötlunarráðinu og framkvæmdaáætluninni fyrir norrænt samstarf um málefni fatlaðs fólks

Norræna ráðið um málefni fatlaðs fólks hefur starfað síðan haustið 2013 og hefur fengið nýtt umboð sem gildir fyrir sama tímabil og nýja framkvæmdaáætlunin 2018–2022. Ráðið heyrir undir ráðherranefndina um félags- og heilbrigðismál (MR-S), en það gegnir ráðgjafarhlutverki fyrir Norrænu ráðherranefndina í heild sinni. Embættismannanefndin um félags- og heilbrigðismál (EK-S) pantaði mat (hjá matsfyrirtækinu *Tranquist Utvärdering* í september 2017) um bæði Fötlunarráðið og framkvæmdaáætlunina og niðurstöðurnar vísa veginn fram á við.

Niðurstöðurnar voru að mestu jákvæðar um starfsemi og skipan Fötlunarráðsins. Gagnrýni var fyrst og fremst beint að framkvæmd þverfaglega hlutverksins. Starf að samþættingu fötlunarsjónarmiða í mikilvægustu málaflokkunum er hafið, en það tekur tímann sinn að koma á viðræðum við margar embættismannanefndir. Reynt hefur verið að finna viðeigandi málefni fyrir hvern málaflokk og byggja upp lifandi viðræður á þeim grundvelli.

Að því er varðar mat á framkvæmdaáætluninni, bentu margir þátttakenda á að árangurinn væri góður. Öllum verkefnum í framkvæmdaáætluninni 2015–2017 er

lokið og það er mat manna að framkvæmdaáætlunin hafi einnig verið mikilvæg fyrir þróun Fötlunarráðsins með því að skapa sameiginleg og skýr markmið fyrir starfsemina. Um leið telst Fötlunarráðið hafa skipt sköpum fyrir framkvæmd framkvæmdaáætlunarinnar ásamt Norrænu velferðarmiðstöðinni (NVC) og verkefnastarfsemi þeirra.

Að því er varðar framkvæmdaáætlunina komu fram eftirfarandi spurningar í matinu:

- Hver á framkvæmdaáætlunina og hver ber ábyrgð á framkvæmdinni og eftirfylgni hennar?
- Hvaða hlutverki gegnir Fötlunarráðið með tilliti til framkvæmdaáætlunarinnar?

Í nýju framkvæmdaáætluninni er nú skýr verkaskipting og einnig verður skýr verkaskipting við skipulag einstakra verkefna.

Framkvæmdaáætlunin er unnin af Norrænu velferðarmiðstöðinni og skrifstofu Norrænu ráðherranefndarinnar. Fötlunarráðið hefur lagt fram tillögur að innihaldi og einnig hefur verið skipulagt norrænt vinnumálþing með hagsmunasamtökum á sviði fötlunar. Embættismannanefndin um félags- og heilbrigðismál samþykkti nýju framkvæmdaáætlunina 9. febrúar 2018 og ráðherranefndin (MR-S) á að fjalla um framkvæmdaáætlunina á fundi sínum 22. mars 2018.

3. Tillaga

Framkvæmdaáætlunin gildir fyrir árin 2018–2022. Hún hefur þrjú áherslusvið: mannréttindi, sjálfbæra þróun og frjálsa för. Á hverju áherslusviði eru ýmis verkefni. Samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks (UNCPRD) og markmiðin í Dagskrá 2030 eru grundvöllur framkvæmdaáætlunarinnar.

Tillagan að framkvæmdaáætlun er meðfylgjandi sem fylgiskjal.

4. Mat á áhrifum á börn og ungmenni, jafnrétti og sjálfbæra þróun

Málefni barna og ungmenna og jafnréttismál skulu tekin fyrir hvert fyrir sig með tilliti til sérhvers verkefnis í framkvæmdaáætluninni. Eitt verkefnanna beinist eingöngu að málefnum barna og ungmenna:

1.3. *Verkefni um heilsu barna og ungmenna og þátttaka í skóla- og frístundastarfi.*

Sjálfbærni og Dagskrá 2030 eru viðmið fyrir alla framkvæmdaáætlunina. Áherslusvið tvö nefnist „Sjálfbær þróun“ og tekur sérstaklega á markmiðum 10. *Þátttaka allra óháð aldri, kyni, fötlun, kynþætti, uppruna, trúarbrögðum o.s.frv.*, 11. *Aðgengilegar samgöngur og þéttbýlismyndun*, 16. *Sameiginleg ákvarðanatataka* og 17. *Samstarf við félagasamtök* í Dagskrá 2030.

5. Samstarfið/skipulag

Framkvæmdaáætlunin nær til ráðherranefndarinnar í heild sinni. Hún er í eigu MR-S og skýrslugjöf fer fram árlega til EK-S á haustfundi þeirra. Skrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar og Norræna velferðarmiðstöðin eiga samstarf um hagnýta samræmingu verkefna, skýrslugjöf og eftirfylgni framkvæmdaáætlunarinnar.

6. Fjárhagsáætlun/áhrif á fjárhag og mannauð

Mótun fjárhagsáætlunar fer fram á árunum 2018–2022. Fjármögnunin samanstendur af grunnfjárveitingu Norrænu velferðarmiðstöðvarinnar, framlagi MR-S til skrifstofuhalds Fötlunarráðsins og framlögum frá mörgum öðrum fagsviðum. Ráðherranefndin um menntamál og rannsóknir (MR-U) hefur nú þegar veitt verkefnafjármagn og verkefnafjármögnun frá samstarfsráðherrunum (MR-SAM) hefur verið rædd lítillega. Ef öllum verkefnum í framkvæmdaáætluninni verður hrint í framkvæmd er heildarfjárhagsáætlun áætluð 3 milljónir danskra króna.